

FU 70 ja uus elukoht

Enne keskkooli lõpetamist olime tänu taibukale isale vahetanud elukohta. Tõuke selleks andis suurim eri riikides soome-ugri rahvaid uurivate teadlaste 3. Rahvusvaheline Fennougristika (lüh FU) kongress, mis 1970. aastal otsustati läbi viia NSV Liidus ja NSVL Teaduste Akadeemia langetas omakorda otsuse Tallinna kasuks. Kongressi läbiviimise eest määrati vastutavaks kongressi peasekretär Endel Sõgel ja akadeemik professor Paul Ariste. Kokku oli oodata ligi 300 delegaati 16 välisriigist, sh Kanadast, Lääne-Saksamaalt ja USA-st. Igal juhul oli tegemist suurima sõjajärgse rahvusvahelise tippsündmusega Eesti NSV-s, mille programmi õnnestus isal lülitada ka Tartu linna ja ülikooli külastamine. Teatavasti oli Tartu nõukogude ajal välismaalaste jaoks suletud linn, kuna seal asus üli-salajane numbritõrjehas postkast nr 32 ehk Tartu Aparaaditehas, kus toodeti lennukiseadmeid, sh lennukite musti kaste. Tartus asus ka strateegiliste pommitajate lennuväli koos eriti salajase relvastusega (läänes kahtlustati tuumarelva olemasolu). Igatahes kongressi delegaatidele oli tagatud takistusteta läbisõit vilkuritega miilitsautode saatel Tallinnast Tartusse ja tagasi.

Ettevalmistused suurürituseks olid mastaapsed ja selle sisse mahutus ka peasekretäri tõstatatud korteriküsimus. Kogu asja uba seisnes selles, et isal õnnestus partei ja valitsuse võtmeisikutele selgeks teha, et nii suure rahvusvahelise kaaluga kongressi peasekretär Endel Sõgel peab tähtsaid väliskülalisi võõrustama ka kodus. Olemasolevad tingimused ahjuküttega korteris seda aga ei võimalda. Lisaks tuli päevakorda veel Tammsaare majamuuseumi avamine ning kirjaniiku lese Käthe Hanseni ümbermajutamine. Lühidalt, asi lahenes nii, et meie pere sai 1970. aasta alguses kuuetoalise korteri rahvasuus